

AFGØRELSE

(Elforsyning)

energi
KLAGENÆVNETFrederiksborggade 15
1360 København KBesøgsadresse:
Linnésgade 18, 3. sal
1361 København KTlf 3395 5785
Fax 3395 5799www.ekn.dk
ekn@ekn.dk

KLAGE FRA	Carlsberg Danmark A/S over
AFGØRELSE FRA	Energistyrelsen af 16. juni 2009
OM	tilbagebetaling af rådighedsbeløb/grundbeløb

18. maj 2010

J.nr.: 1011-345

Eksp.nr.: 49275

RAK-EKN

NÆVNETS	Nævnnsformand, dommer Poul K. Egan
SAMMEN-	Professor, cand.jur. & Ph.D. Bent Ole Gram Mortensen
SÆTNING	Konsulent, civilingeniør Knut Berge
I SAGEN	

NÆVNETS	Energistyrelsens afgørelse af 16. juni 2009 <u>ophæves</u> , og
AFGØRELSE	sagen <u>hjemvises</u> til fornyet behandling ved Energistyrelsen.

Advokat Anders O. Bendtsen, Lind Cadovius Advokataktieselskab, har på vegne af Carlsberg Danmark A/S (herefter benævnt klager) ved brev af 13. juli 2009 indbragt Energistyrelsens afgørelse af 16. juni 2009 for Energiklagenævnet. Ved afgørelsen tiltrådte Energistyrelsen Energinet.dk's afgørelse af 12. februar 2009 om, at klager ikke har været berettiget til at modtage et pristillæg (grundbeløb) til sit kraftvarmeværk i Fredericia, da anlægget ikke kunne anses for driftsklart og til rådighed for driften af det sammenhængende elforsyningssystem. Energinet.dk har i den forbindelse nærmere opgjort et tilbagebetalingsbeløb på 1.436.536,37 kr. for perioden 9. maj 2006 til 11. februar 2009.

Sagens baggrund

Klager har ved sit bryggeri i Fredericia et decentralt kraftvarmeværk, der har produceret el indtil den 10. maj 2006, hvor klager indstillede elproduktionen. Anlægget er nettilsluttet men har ikke siden produceret el.

Energinet.dk administrerer det sammenhængende elforsyningssystem i Danmark, som klagers værk er den del af. Klager modtager et pristillæg som betaling for med sit kraftvarmeværk i Fredericia at være en del af dette elforsy-

ningssystem. Pristillægget, som klager modtager, er et grundbeløb, jf. elforsyningslovens § 58¹.

Muligheden for at opnå grundbeløbet blev indført med virkning fra 1. januar 2005². Grundbeløbet er en kompensation for, at el, der produceres på decentrale kraftvarmeværker efter den 1. januar 2005, fremover skal sælges på markedsvilkår. Udbetaling af grundbeløbet blev gjort uafhængig af elproduktionen på værket, men forudsætter, at produktionsanlægget er driftsklart og til rådighed for driften af det sammenhængende elforsyningssystem, jf. elforsyningslovens § 58, stk. 8. Udbetaling af grundbeløbet er nærmere reguleret ved Energinet.dk's retningslinier version 1.0³, der efterfølgende er erstattet af version 2.0⁴.

Da klager den 10. maj 2006 indstillede elproduktionen på kraftvarmeværket, op sagde klager en serviceaftale vedrørende anlægget. Dette meddelte klager til Energinet.dk.

Energinet.dk anmodede den 10. februar 2009 klager om at prøvestarte anlægget. Prøvestarten skulle sikre, at anlægget fortsat var driftsklart og til rådighed. Prøven af anlægget skulle ske inden den 11. februar 2009 kl. 12. Energistyrelsen har i forbindelse med nærværende sag oplyst, at klagers anlæg normalt skulle kunne opstartes fra kold tilstand på 30 minutter.

Klageren meddelte inden fristens udløb, at anlægget var klar til drift, men at det som følge af en teknisk fejl ikke var muligt at starte anlægget. Fejlen var ikke tidligere konstateret, og klager havde ikke i perioden 10. maj 2006 til 11. februar 2009 anmeldt til Energinet.dk, at værket ikke var driftsklart.

Som følge heraf traf Energinet.dk den 12. februar 2009 afgørelse om, at klager skulle tilbagebetale halvdelen af det udbetalte grundbeløb, svarende til 1.436.536,37 kr. Følgende fremgik af Energinet.dk's afgørelse:

”[...]

Som meddelt Dem pr. e-mail 11. februar har vi erfaret, at opstartsforsøget med gasturbineanlægget på bryggeriet i Fredericia ikke kunne gennemføres som ønsket. Som nævnt i omtalte mail har vi derfor opgjort omfanget af det for meget udbetalte grundbe-

18. maj 2010

J.nr.: 1011-345

Eksp.nr.: 49275

RAK-EKN

Side 2 af 15

¹ Bekendtgørelse nr. 1115 af 8. november 2006 af lov om elforsyning med senere ændringer.

² Lov nr. 495 af 7. juni 2004 om ændring af lov om elforsyning og lov om varmforsyning.

³ Rådighed af decentrale kraftvarmeanlæg, version 1.0 af. 5. april 2005, godkendt af Energistyrelsen den 12. april 2005.

⁴ Rådighed af decentrale kraftvarmeanlæg, version 2.0 af. 7. august 2006, godkendt af Energistyrelsen den 7. januar 2007.

løb i perioden siden anlægget sidst producerede el til nettet den 9. maj 2009. Opgørelsen er vedlagt.

Som beskrevet i regelsættet "Rådighed af decentrale kraftvarmeværk", vil vi fakturerer Dem halvdelen af det opgjorte beløb, jf. vedlagte opgørelse, idet vi dog vil modregne Deres dokumenterede udgifter i forbindelse med startforsøget. Vi skal derfor anmode Dem om at sende en eventuel opgørelse til os inden en måned fra dato, hvorefter vi vil fremsende den endelige faktura.

Samtidig vil vi gøre opmærksom på den klageadgang, der er beskrevet i regelsættet afsnit 7.2.

[...]"

18. maj 2010

J.nr.: 1011-345

Eksp.nr.: 49275

RAK-EKN

Klager påklagede den 10. marts 2009 Energinet.dk's afgørelse til Energistyrelsen, der den 16. juni 2009 traf den nu påklagede afgørelse.

Sagen drejer sig således om, hvorvidt klager skal tilbagebetale det i Energinet.dk's afgørelse af 12. februar 2009 anførte beløb, som stadfæstet ved Energistyrelsens afgørelse af 16. juni 2009.

Side 3 af 15

Den påklagede afgørelse

Følgende fremgår bl.a. af Energistyrelsens afgørelse af 16. juni 2009:

"[...]

Energistyrelsen tiltræder Energinet.dk's afgørelse af 12. februar 2009 om tilbagebetaling af uberettiget modtaget grundbeløb under hensyn til de af Energinet.dk anførte begrundelser.

Energistyrelsen har ved afgørelsen lagt vægt på følgende forhold:

[...]

Konsekvensen af en negativ prøvestart er, at anlægget ikke kan antages at være driftsklart, jf. § 15, stk. 4. Grundbeløbet skal herefter bortfalde for den periode, hvor anlægget efter de foreliggende oplysninger må antages ikke at have været driftsklart.

[...]

2. Opgørelse af grundbeløb. Opgørelsen af det uberettigede grundbeløb skal relatere sig til den periode, hvor anlægget må antages ikke at have været driftsklart. Energistyrelsen kan tilslutte sig opgørelsen ifølge kap. 7.1. i retningslinjerne, jf. afsn. 2.3.2 ovenfor, hvorefter elproducenten skal tilbagebetale halvdelen af det maksimale uberettigede grundbeløb. Energistyrelsen finder, at der derved er der taget rimeligt hensyn til, at det i disse tilfælde

ofte vil være usikkert, hvornår anlægget ikke længere har været driftsklart.

[...]"

Klagers synspunkter og bemærkninger

Klager har principielt bestridt, at klager skal tilbagebetale nogen del af det modtagne grundbeløb. Klager har til støtte herfor anført, at Energinet.dk's retningslinier version 2.0, som Energinet.dk og Energistyrelsen har anvendt, ikke er gældende for klager, da Energinet.dk ikke tidligere har sendt disse retningslinier til klager. Energistyrelsens afgørelse er derfor ugyldig.

Klager har subsidiært anført, at klager alene skal tilbagebetale grundbeløb beregnet for en periode fastsat efter Energiklagenævnets skøn i perioden 23. juni 2008 frem til 11. februar 2009. Klager har til støtte herfor anført, at der den 23. juni 2008 blev gennemført en såkaldt tørning af turbinen i kraftvarmeanlægget, og at anlægget på dette tidspunkt må antages at have været driftsklart. En tørning på det pågældende anlæg kan ikke gennemføres uden brug af styreprogrammet. Dette program fungerede på tidspunktet for tørringen. Årsagen til at prøvestarten den 11. februar 2009 ikke blev gennemført var, at styresystemet ikke reagerede på opstartsproceduren, da det til turbinen tilhørende programkort havde "smidt" styreprogrammet som følge af, at backup-batteriet var defekt. Fejlen med backup-batteriet er således opstået på et ikke nærmere oplyst tidspunkt i perioden 23. juni 2008 til 11. februar 2009, hvor anlægget således ikke længere har været driftsklart og til rådighed for driften af det sammenhængende elforsyningssystem.

Klager har mest subsidiært anført, at klager alene skal tilbagebetale grundbeløb beregnet 5. januar 2007 og frem til 11. februar 2009. Klager har til støtte herfor anført, at reglerne i Energinet.dk's retningslinier version 2.0 om prøvestart af anlæg m.v. inden for 24 timer først har været gældende fra denne dato.

Klager har desuden anført følgende:

- Energinet.dk's retningslinier version 1.0 indeholdt ikke regler om iværksættelse af prøvestart, disse regler blev først indført med retningslinierne version 2.0. Energinet.dk sendte version 1.0 af Energinet.dk's retningslinier direkte til klager, hvorfor Energinet.dk må være forpligtet til at sende den efterfølgende version 2.0 til klager. Offentliggørelsen af den efterfølgende version af retningslinierne på Energinet.dk's hjemmeside kan ikke sidestilles med den tidligere procedure med udsending til bl.a. klager. Retningslinierne version 2.0 kan derfor ikke bringes i anvendelse over for klager, hvorfor Energistyrelsens afgørelse er ugyldig.
- I forbindelse med prøvestarten den 11. februar 2009 konstaterede klager, at årsagen til, at værkets turbine ikke kunne opstartes, var en fejl

18. maj 2010

J.nr.: 1011-345

Eksp.nr.: 49275

RAK-EKN

Side 4 af 15

ved turbinens programkort på grund af et defekt backup-batteri. Af turbinens logbog fremgår, at batteriet ikke var defekt den 23. juni 2008, hvorfor turbinen efter klagers opfattelse kunne have været startet op på dette tidspunkt. Klager forsøgte at opstarte turbinen med et andet programkort, men da det vurderedes, at dette ikke var risikofrit, afstod man fra at gennemføre denne opstart. Af turbinens logbog fremgår, at klager i perioden den 7. september 2007 til den 23. juni 2008 har gennemført tørninger, der består i, at turbinen drejes rundt for at undgå mekanisk slid. Logbogen har sandsynliggjort, at turbinen kunne have været startet den 23. juni 2008, hvorfor tilbagebetalingen alene kan beregnes for perioden den 23. juni 2008 til prøvestarten den 11. februar 2009, i hvilken periode grundbeløbet må fastsættes skønsmæssigt.

- Der sker ved gennemførelse af tørning ikke samtidigt en test af backup-batteriet. En tørning forudsætter dog styreprogrammet, hvorfor styreprogrammet har været intakt og funktionel på tidspunkterne for tørningerne. Dette dokumenterer samtidig, at batteriet ikke var været defekt, da batteriet er nødvendigt for at styreprogrammet kunne fungere ved tørningerne. Batteriet funktion er at sikre, at styreprogrammerne forbliver intakte og kan køre ved opstart, samt at anlægget kan tørnes.
- Det var ved opstart af anlægget, at klager konstaterede, at programmet ikke kunne køre ,og at defekten skyldtes backup-batteriet. Da klager ikke har haft monteret alarm på batteriet, kunne klager ikke på et tidligere tidspunkt have konstateret, at batteriet var defekt.
- Tørningen af anlægget sker manuelt. Tørningen sker ved, at klager foretager en normal opstart ved hjælp af styringssystemet og afbryder opstarten ca. 30 sekunder før, der etableres flamme. Turbinen vil da have kørt i ca. 5 minutter med en omdrejningshastighed på 7.000 omdrejninger. Dette dokumenterer, at problemerne med backup-batteriet ikke forelå ved den seneste tørning den 23. juni 2008.
- Endelig bemærker klager, at tilbagebetalingen tidligst skal beregnes fra den 5. januar 2007, hvor kravet om opstart indenfor 24 timer blev indført.

Energistyrelsens synspunkter og bemærkninger

Energistyrelsen har ved e-mail af 9. september 2009 fremsendt bemærkninger til klagen.

Energistyrelsen har anført, at Energistyrelsens afgørelse af 16. juni 2009 bør stadfæstes. Energistyrelsen har til støtte herfor navnlig anført følgende:

18. maj 2010

J.nr.: 1011-345

Eksp.nr.: 49275

RAK-EKN

Side 5 af 15

- Det forhold, at retningslinierne version 2.0 ikke blev sendt individuelt til elproducenterne ændrer ikke ved retningsliniernes gyldighed. Retningslinierne skal offentliggøres på elektroniske medier, jf. pristillægsbekendtgørelsens⁵ § 24, stk. 1. Gyldigheden af sådanne regler afhænger af, at de er offentliggjort ved en objektiv konstaterbar metode, hvilket er sket her. Individuel udsendelse af retningslinierne er således sekundær i forhold til offentliggørelse på de elektroniske medier.
- Det fremgår af retningslinierne version 1.0, at Energinet.dk senere ville udsende regler om prøvestart, hvorfor klager var bekendt hermed. Retningslinierne indeholdt endvidere en henvisning til Energinet.dk's hjemmeside. Endelig modtog klager allerede inden retningslinierne version 1.0 blev udsendt en foreløbig underretning fra Energinet.dk om rådighedsforpligtelsen.
- Energistyrelsen henviser til pristillægsbekendtgørelsens § 13, stk. 1, hvorefter et decentralt kraftvarmewærk, der modtager grundbeløb, skal være driftsklart og til rådighed for driften i det sammenhængende elforsyningssystem. Til de af klager anførte tørninger, bemærker Energistyrelsen, at Energinet.dk ikke var bekendt med tørningerne. Energistyrelsen anser imidlertid ikke anlægget driftsklart ved tørningerne. Det er en prøvestart, der er den endelige dokumentation for rådigheden, og ved prøvestarten skal anlægget kunne præstere en vis elproduktion under realistiske forhold. Prøvestarten er således afgørende for, om en elproducent er berettiget til grundbeløbet. En tørning dokumenterer ikke, at anlægget var driftsklart og kunne bestå en prøvestart som forudsat i pristillægsbekendtgørelsens § 14, stk. 4. Tørninger dokumenterer dermed ikke, at anlægget er til rådighed. Fejlen med det defekte backup-batteri, der blev konstateret ved prøvestarten den 11. februar 2009, kunne kun opdaes ved en prøvestart.
- Klagers bemærkning om, at tilbagebetalingen tidligst skal beregnes fra den 5. januar 2007, hviler på en forudsætning om, at afsnittet "Procedure for iværksættelse af prøvestart" i retningslinierne version 2.0 indeholder skærpede krav i forhold til pristillægsbekendtgørelsen og retningslinierne version 1.0. Retningslinierne version 2.0 indebærer ikke en skærpelse, idet det er en præcisering af kravene til prøvestart. Det følger således allerede af pristillægsbekendtgørelsen, at anlægget skal holdes i en sådan stand, at det kan bestå en prøvestart. Årsagen til, at procedurerne ikke var medtaget i version 1.0 af retningslinierne, er, at prøvestart først efterfølgende blev aktuel.

18. maj 2010

J.nr.: 1011-345

Eksp.nr.: 49275

RAK-EKN

Side 6 af 15

⁵ Bekendtgørelse nr. 1367 af 15. december 2004 om pristillæg til elektricitet produceret ved decentral kraftvarme m.v.

- Energistyrelsen har om tørninger oplyst følgende: Tørninger skal beskytte roterende maskiner mod ødelagte lejer og skæve aksler, når maskinen ikke er i anvendelse. Tørning er normalt en manuel proces af meget kort varighed med få omdrejninger ved ingen hastighed. Backup-batteriets funktion er at sikre PLC-enhedens (Programable Logic Controller) hukommelse ved længere tids strømafbrydelser. Hvorvidt backup-batteriet er nødvendigt ved tørninger, afhænger af anlæggets opbygning, og hvordan tørningen er implementeret. Der vil normalt være en alarm fra systemet, når batteriet svigter eller andre strømafbrydelser af betydning for PLC-enhedens funktion. Fejl på batteriet opstår typisk, når de belastes. Et backup-batteri kan derfor godt vise normal spænding, mens anlægget ikke er i drift, og først svigte, når anlægget sættes i gang. Energistyrelsens udtalelse om tørninger er sket på grundlag af en hos Energinet.dk indhentet udtalelse. Energistyrelsen har i den forbindelse til Energiklagenævnet oplyst, at der er tale om en generel udtalelse om tørninger, idet Energinet.dk ikke har kendskab til de tekniske forhold vedrørende klagers anlæg, som nærværende sag drejer sig om.

18. maj 2010

J.nr.: 1011-345

Eksp.nr.: 49275

RAK-EKN

Side 7 af 15

- Det kan ikke ud fra en tørning konkluderes, at anlægget var driftsklart, idet det ikke nødvendigvis opdages, om backup-batteriet er defekt. Det er endvidere usædvanligt, at batteriets svigt ikke udløser en alarm. Et defekt backup-batteri kan skyldes manglende vedligeholdelse, og den manglende alarm kan skyldes, at denne del ikke længere er i funktion.
- Klager har således ikke holdt anlægget i driftsklar stand og dermed opfyldt rådighedsforpligtigelsen.

Energinet.dk's synspunkter og bemærkninger

Energinet.dk har ved mail af 26. oktober 2009 til Energiklagenævnet oplyst, at Energinet.dk ikke har bemærkninger til sagen.

Retsgrundlaget

Elforsyningslovens kapitel 9 indeholder reglerne om pristillæg til elproduktion. Følgende fremgår bl.a. af kapitlet:

”[...]

b. Pristillæg m.v. til andre former for miljøvenlig elektricitet

§ 58. Denne bestemmelse omhandler pristillæg til elektricitet produceret på decentrale kraft-varme-anlæg og elproduktionsanlæg med af-fald som brændsel,...

[...]

Stk. 8. Udbetaling af pristillægget er betinget af, at produktionsanlægget er driftsklart og til rådighed for driften af det sammenhængende elforsyningssystem.

[...]

Stk. 10. Transport- og energiministeren kan fastsætte regler om afgrænsning af projekter, der opfylder de i stk. 2 nævnte betingelser, om definitionen af en produktionsenhed i stk. 2 og om beregningsmetoder efter stk. 4-7. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, hvorledes betingelserne i stk. 8 skal opfyldes.

[...]"

Kravet om, at anlæggene skal være til rådighed som betingelse for udbetaling af grundbeløb er gentaget i pristillægsbekendtgørelsens kapitel 3, hvoraf det bl.a. fremgår:

18. maj 2010

J.nr.: 1011-345

Eksp.nr.: 49275

RAK-EKN

Side 8 af 15

"[...]

b. Anlæg til rådighed

§ 13. Et værk, hvortil der ydes pristillæg efter § 58 i elforsyningsloven, skal være driftsklart og til rådighed for driften i det sammenhængende elforsyningssystem i overensstemmelse med bestemmelserne i dette kapitel.

[...]

§ 14. Den systemansvarlige virksomhed påser, at værket er driftsklart og til rådighed for driften i det sammenhængende elforsyningssystem som nævnt i § 13, stk. 1.

Stk. 2. Den systemansvarlige virksomhed fastsætter retningslinier for tilsynet som nævnt i stk. 1 under hensyntagen til produktion og driftsøkonomi i pågældende værk eller værkskategori, for indsendelse af anmeldelser som nævnt i § 13 og i stk. 3 og for indholdet og behandlingen af anmeldelserne.

Stk. 3. Det kan fastsættes i retningslinierne, at en elproducent skal indsende anmeldelse med fornøden dokumentation for, at værket er driftsklart, hvis der ikke foreligger oplysninger om regelmæssig elproduktion.

Stk. 4. Det kan endvidere fastsættes i retningslinierne, at den systemansvarlige virksomhed kan iværksætte stikprøvevis prøvestart af et eller flere anlæg i et værk, hvis det ikke på anden måde anses for godtgjort, at anlæggene er driftsklare. Prøvestart iværksættes efter rimeligt varsel.

§ 15. Pristillæg efter § 58 i elforsyningsloven ophører, når driften af værket er anmeldt ophørt varigt, jf. § 13, stk. 2, nr. 1, eller den sy-

stemansvarlige virksomhed finder det godtgjort, at driften reelt er op-
hørt varigt.

[...]

Stk. 4. Hvis den systemansvarlige virksomhed konstaterer, at et eller flere anlæg på et værk ikke er driftsklare som følge af nedbrud eller eftersyn, og der ikke er indgivet anmeldelse herom efter § 13, stk. 2, nr. 3 eller 4, bortfalder udbetalingen af pristillægget for den periode, hvori værket eller anlægget efter de foreliggende oplysninger må antages ikke at have været driftsklart, jf. dog stk. 5.

Stk. 5. Pristillægget bortfalder dog ikke på grund af nedbrud eller eftersyn i en eller flere perioder af i alt 6 uger hvert år for værker med affald som brændsel og 4 uger hvert år for andre værker.

[...]"

18. maj 2010
J.nr.: 1011-345
Eksp.nr.: 49275
RAK-EKN

Om offentliggørelsen af Energinet.dk's retningslinier indeholder pristillægsbe-
kendtgørelsen i § 24, stk. 1, følgende regel:

Side 9 af 15

"[...]

Den systemansvarlige virksomheds retningslinier

§ 24. Den systemansvarlige virksomheds retningslinier som nævnt i § 10, stk. 2, § 14, stk. 2, § 18, stk. 4, og § 21, stk. 5, sendes til elpro-
ducenter, der modtager pristillæg efter §§ 58-58 b i elforsyningsloven
eller ansøger herom, og offentliggøres på elektroniske medier.

[...]"

Energinet.dk's retningslinier version 1.0 indeholder i afsnit 2 om definition af
driftsklarhed bl.a. følgende:

"[...]

Et anlæg er driftsklart, hvis det kan startes og være tilkoblet in-
den for den tid, det tager at starte fra kold tilstand (koldstart).

[...]

Det afgørende er, om anlægget kan starte og synkronisere med
nettet.

På anlægsniveau er der derfor tale om en on/off-situation: Enten
er anlægget i stand til at køre med hel eller delvis effekt (anlægget
er driftsklart), eller anlægget kan ikke starte og tilkobles nettet
som følge af nedbrud/havari eller eftersyn (anlægget er ikke
driftsklart).

[...]"

Energinet.dk's retningslinier version 2.0 indeholder i afsnit 7 om prøvestart bl.a. følgende:

”[...]

7. Procedure for iværksættelse af prøvestart

Det fremgår af bekendtgørelsens § 14, at den systemansvarlige virksomhed kan anmode en elproducent om at indsende dokumentation for, at værket er driftsklart, hvis der ikke foreligger oplysninger om regelmæssig elproduktion. Herudover kan den systemansvarlige virksomhed iværksætte prøvestart af et eller flere anlæg, hvis det ikke anses for godtgjort, at anlæggene er driftsklare.

Disse bestemmelser administreres på følgende led:

[...]

Såfremt værket ikke leverer fyldestgørende oplysninger om årsagerne til det afvigende driftsmønster eller værket ikke har produceret elektricitet i en sammenhængende periode på mere end ét år, da vil den systemansvarlige virksomhed anmode værket om at foretage en prøvestart af et eller flere anlæg.

7.1 Tekniske og økonomiske vilkår vedrørende prøvestart

[...]

Hvis værket ikke formår at starte anlægget og producere elektricitet inden for den angivne tid, anses prøvestarten for ikke bestået. I dette tilfælde erklæres anlægget som værende ikke driftsklart fra det tidspunkt (dato), hvor anlægget sidst producerede elektricitet til nettet frem til det tidspunkt (dato), hvor der blev anmodet om en prøvestart.

Antallet af døgn med udetid, opgjort på denne måde, indgår i værket's samlede pulje af udetid på sædvanlig vis. De økonomiske konsekvenser af overskridelse af tilladelig udetid fremgår af afsnit 6.

Ved ovenstående beregning fremkommer det beløb, som værket ville være berettiget til under antagelse af, at anlægget erklæres ikke driftsklar i hele perioden. Udgangssituationen er, at værket har modtaget fuldt grundbeløb i den pågældende periode svarende til, at anlægget har været driftsklar i hele perioden. Værker, der ikke består prøvestarten, skal dermed tilbagebetale et beløb til den systemansvarlige virksomhed. Beløbet opgøres som 50% af

18. maj 2010

J.nr.: 1011-345

Eksp.nr.: 49275

RAK-EKN

Side 10 af 15

forskellen mellem fuldt grundbeløb og reduceret grundbeløb efter ovenstående beregning.

Herudover bortfalder enhver form for betaling til anlægget fra det tidspunkt, hvor anlægget blev anmodet en prøvestart til der igen registreres elproduktion fra anlægget.
[...]"

Energiklagenævnets begrundelse for afgørelsen

Ad Energinet.dk's retningslinier version 2.0

Energinet.dk og Energistyrelsen har ved behandlingen af sagen anvendt Energinet.dk's retningslinier version 2.0 ved fastsættelse af kravet om prøvestart og retsvirkningen af, at prøvestarten ikke kunne gennemføres, herunder ved udmålingen af tilbagebetalingsbeløbet som følge af, at anlægget ikke var driftsklart.

Klager har gjort gældende, at Energinet.dk ikke kan påberåbe sig retningslinierne version 2.0, der fastsætter krav til prøvestart, idet retningslinierne version 2.0 ikke er meddelt klager.

Energistyrelsen har heroverfor anført, at Energinet.dk's retningslinier version 2.0 er offentliggjort på Energinet.dk's hjemmeside, hvorfor denne version af retningslinierne kan bringes i anvendelse over for klager, uanset at retningslinierne ikke har været individuelt meddelt til klager.

Det fremgår af pristillægsbekendtgørelsens § 24, stk. 1, at Energinet.dk's retningslinier sendes til elproducenter, der modtager pristillæg efter elforsyningslovens §§ 58-58b eller ansøger herom, og offentliggøres på elektroniske medier. Retningslinierne version 2.0, der blev godkendt den 7. januar 2007 af Energistyrelsen, blev offentliggjort på Energinet.dk's hjemmeside.

Energiklagenævnet lægger på baggrund af Energistirelsens oplysninger til grund, at retningslinierne version 2.0 ikke er sendt til elproducenterne, herunder klager.

Det må antages, at hensigten med den særlige kundgørelsesregel i § 24, stk. 1, er at sikre, at elproducenterne bliver gjort bekendt med ændringer i Energinet.dk's retningslinier. Som bestemmelsen i § 24, stk. 1, er formuleret, kan det ikke – som ellers anført af Energistyrelsen – antages, at en individuel udsendelse af retningslinierne til den enkelte elproducent, der modtager pristillæg, er sekundær i forhold til offentliggørelse på elektroniske medier, og at retningslinierne således kan bringes i anvendelse blot de er offentliggjorte. Der ses ikke i pristillægsbekendtgørelsen at være hjemmel til at undtage at retningslinierne skal udsendes til den enkelte elproducent. Bestemmelsen i § 24, stk. 1 om udsendelse af retningslinierne til elproducenterne må på denne baggrund anses for en gyldighedsbetingelse for anvendelse af retningslinierne over for elproducenterne, medmindre anvendelsen af retningslinierne er be-

18. maj 2010

J.nr.: 1011-345

Eksp.nr.: 49275

RAK-EKN

Side 11 af 15

gunstigende for elprocucenterne. Da version 2.0 af Energinet.dk's retningslinier ikke er udsendt til klager, kan denne version af retningslinierne i den foreliggende version ikke bringes i anvendelse til ugunst over for klager. Idet omfang, at spørgsmålet om pristillæg til klager således ikke kan reguleres af Energinet.dk's retningslinier version 2.0, finder Energinet.dk's retningslinier version 1.0, der er meddelt klager, anvendelse. I øvrigt finder elforsyningsloven og pristillægsbekendtgørelsen anvendelse.

Ad Tilbagebetalingskravet

Der er enighed om, at klagers anlæg ikke kunne prøvestarte den 11. februar 2009.

18. maj 2010

J.nr.: 1011-345

Eksp.nr.: 49275

RAK-EKN

Side 12 af 15

Energiklagenævnet finder, at klagers anlæg således ikke den 11. februar 2009 var driftsklart og til rådighed for det sammenhængende elforsyningsnet, hvorfor pristillægget med fremtidig virkning bortfaldt fra dette tidspunkt indtil der igen kan produceres elektricitet på anlægget, jf. elforsyningslovens § 58, stk. 8. Pristillægget bortfaldt endvidere for den periode forud for prøvestarten den 11. februar 2009, hvor anlægget efter de foreliggende oplysninger må antages ikke at have været driftsklart, jf. pristillægsbekendtgørelsens § 15, stk. 4.

Energiklagenævnet finder, at pristillægsbekendtgørelsens § 15, stk. 4, må fortolkes således, at der ved fastlæggelse af perioden, hvor anlægget må antages ikke at have været driftsklart, som udgangspunkt bør udøves et konkret skøn på baggrund af tilgængelige oplysninger.

I den foreliggende sag har Energinet.dk og Energistyrelsen anvendt Energinet.dk's retningslinier version 2.0, punkt 7.1 ved fastlæggelse af perioden. Det fremgår af retningslinierne, at anlægget i dette tilfælde skal erklæres som værende ikke driftsklart fra den dato, hvor anlægget sidst producerede elektricitet til nettet frem til den dato, hvor der blev anmodet om prøvestart (der ikke blev bestået). Efter denne metode var klagers anlæg ikke driftsklart i perioden fra 6. maj 2006 til 11. februar 2009. Imidlertid opgøres tilbagebetalingsbeløbet ikke som det fulde beløb udbetalt som pristillæg i denne periode men alene som 50 pct. af forskellen mellem fuldt grundbeløb og et reduceret grundbeløb, jf. nærmere retningsliniernes punkt 7.1. Ved denne metode foretages der således ikke et nærmere skøn over perioden, hvor anlægget må antages ikke at være driftsklart, hvilket kompenseres ved, at tilbagebetalingskravet for perioden ikke opgøres til det fulde pristillæg, der er modtaget i denne periode, men alene som 50 pct. af forskellen mellem fuldt grundbeløb og et reduceret grundbeløb.

Henset til den bevisusikkerhed, der kan være forbundet med fastsættelse af denne periode, finder nævnet, at metoden i retningsliniernes punkt 7.1 til opgørelse af tilbagebetalingsbeløbet, hvor der tages et passende hensyn til be-

visusikkerheden ved fastlæggelse af udstrækning af perioden ved udmålingen af tilbagebetalingsbeløbet, ikke i alle tilfælde er til ugunst for elproducenten.

Energiklagenævnet finder, at der i den foreliggende sag er bevisusikkerhed om, hvornår klagers anlæg må antages ikke længere at have været driftsklart.

På baggrund af klagers oplysninger, og da Energistyrelsen eller Energinet.dk ikke har kunnet oplyse nærmere herom, lægger Energiklagenævnet på baggrund af klagers oplysninger til grund, at årsagen til, at anlægget ikke kunne prøvestartes den 11. februar 2009 var, at det til turbinen tilhørende programkort havde "smidt" styreprogrammet som følge af, at backup-batteriet var defekt.

Energiklagenævnet lægger på baggrund af klagers oplysninger og dokumentation af logbog for turbinen til grund, at klager foretog en tørning den 23. juni 2008.

Energiklagenævnet lægger på baggrund af klagers oplysninger endvidere til grund, at gennemførelse af en tørning af klagers anlæg kræver, at programkortet anvendes. Energiklagenævnet finder derfor, at backup-batteriet må have været anvendt eller dog funktionsklart, da klager foretog tørning af turbinen den 23. juni 2008.

Der foreligger i sagen ikke nærmere oplysninger om, hvornår backup-batteriet og dermed styreprogrammet satte ud i perioden 23. juni 2008 og frem til 11. februar 2009, hvorved anlægget ikke længere var driftsklart og til rådighed for driften af det sammenhængende elforsyningssystem. Klager har ikke kunnet oplyse nærmere herom.

Det er Energinet.dk, der som systemansvarlig virksomhed påser, at værket er driftsklart og til rådighed, jf. pristillægsbekendtgørelsens § 14, stk. 1, jf. § 13, stk. 1. Energinet.dk kunne som led i dette tilsyn på et tidligere tidspunkt end 11. februar 2009 have påbudt en prøvestart, hvis det ikke på andet grundlag måtte anses for godtgjort, at anlægget var driftsklart. Det fremgår af retningslinierne version 2.0, punkt 7, at den systemansvarlige virksomhed (Energinet.dk) vil anmode værket om en prøvestart af anlægget, hvis anlægget ikke har produceret el i en sammenhængende periode på mere end ét år. Version 2.0 trådte i kraft 7. januar 2007 på et tidspunkt, hvor klager havde indstillet elproduktionen på anlægget den 10. maj 2006.

Bekendtgørelsen giver endvidere mulighed for, at den systemansvarlige virksomhed fastsætter retningslinier for, at en elproducent skal indsende anmeldelse med fornøden dokumentation for, at værket er driftsklart, hvis der ikke foreligger oplysninger om regelmæssig produktion, jf. § 14, stk. 3. Herved ville

18. maj 2010

J.nr.: 1011-345

Eksp.nr.: 49275

RAK-EKN

Side 13 af 15

der kunne tilvejebringes dokumentation for, at anlægget eventuelt ikke var driftsklart. Det fremgår desuden af den påklagede afgørelse, at Energinet.dk i forbindelse med vurderingen af klagers anlægs driftsklarhed fandt, at klagers opsigelse af serviceaftalen for anlægget umiddelbart efter, at elproduktionen blev indstillet i maj 2006, tydede på manglende vedligeholdelse af anlægget. Energinet.dk kunne på den baggrund på et tidligere tidspunkt end den påbudte prøvestart den 11. februar 2009 have undersøgt og vurderet, om driften af anlægget reelt var ophørt varigt, hvorefter pristillægget ville være ophørt af denne grund, jf. pristillægsbekendtgørelsens § 15, stk. 1.

Der er således en vis bevisusikkerhed forbundet med at fastslå, hvornår klagers anlæg i perioden fra den 23. juni 2008 og frem ikke længere var driftsklart og til rådighed, ligesom Energinet.dk kunne have tilrettelagt tilsynet anderledes og derved på et tidligere tidspunkt have tilvejebragt nærmere oplysning om driftsklarheden. Ligeledes kunne klager have udøvet en vis yderligere egenkontrol med anlægget, f.eks. have haft en alarm på backup-batteriet, så det på et tidligere tidspunkt end den 11. februar 2009 ville være blevet konstateret, om anlægget fortsat opfyldte betingelserne i elforsyningslovens § 58, stk. 8, for at modtage pristillæg.

Herefter ophæves Energistyrelsens afgørelse af 16. juni 2009, og sagen hjemvises til fornyet behandling ved Energistyrelsen med henblik på, at Energistyrelsen fastsætter størrelsen af det beløb, som klager skal tilbagebetale for perioden 23. juni 2008 til 11. februar 2009 og under hensyntagen til klagers udgifter ved den mislykkedes prøvestart. I forbindelse med fastsættelsen af beløbets størrelse overlades det til Energistyrelsen at tage stilling til om Energinet.dk's retningslinier version 2.0, punkt 7.1, om at opgøre beløbet som 50 pct. af forskellen mellem fuldt grundbeløb og reduceret grundbeløb, kan bringes i anvendelse i det foreliggende tilfælde.

Energiklagenævnets afgørelse

Energistyrelsens afgørelse af 16. juni 2009 ophæves, og sagen hjemvises til fornyet behandling ved Energistyrelsen.

Sagen har været behandlet på Energiklagenævnets møder den 1. februar 2010 og den 3. maj 2010.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 89 i elforsyningsloven.

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

18. maj 2010

J.nr.: 1011-345

Eksp.nr.: 49275

RAK-EKN

Side 14 af 15

Søgsmål ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter lov om elforsyning eller regler, der er udstedt efter denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. § 89, stk. 5, i lov om elforsyning.

Afgørelsen offentliggøres på Energiklagenævnets hjemmeside.

P. N. V.

Poul K. Egan
Nævnnsformand

18. maj 2010

J.nr.: 1011-345

Eksp.nr.: 49275

RAK-EKN

Side 15 af 15

/ Henrik Chieu
Sekretariatschef